

El senyor president:

Moltes gràcies, senyoria.

Continuarem amb la sessió de control, ara en la pregunta que formula el síndic del Grup Parlamentari Compromís. Senyor Ferri, té vostè la paraula. Senyories, escoltarem en silenci al senyor... Pregunta de control...

El senyor Ferri Fayos:

Moltes gràcies, senyor president.

Senyor president, hui no podia estar-me sense mostrar la meua solidaritat i la del meu grup parlamentari amb cantants, artistes, periodistes (*aplaudiments*) i escriptors censurats i processats per crear i per expressar-se lliurement. Visca la llibertat, visca la llibertat d'expressió.

Senyor president, hui, la pregunta de Compromís va al voltant d'allò, per saber què opina el Consell de les paraules del senyor Montoro, del ministre Montoro, que ha descartat la necessària compensació del deute històric dels valencians i les valencianes. I és que el dilluns vam viure un episodi lamentable, un autèntic colp a l'aspiració que tenim tots els valencians i valencianes de poder viure millor.

Jo recorde que eixe dilluns teníem precisament tots els síndics dels grups parlamentaris un debat a Madrid sobre el model territorial precisament. Abans d'eixe debat jo estava prenent-me un te en un bar enfront del lloc de la conferència, i just en eixe moment tenien posada en la televisió el Canal 24 Hores de Televisió Espanyola. I estava eixint justament el Partit Popular, que havia acabat el seu comitè de direcció.

Comentàvem jo i la meua companya, Marta Sorlí, la sort que té el Partit Popular que la televisió pública espanyola fique en directe les seues rodes de premsa. I de sobte, apareix un cartellet: «Montoro descarta la quita de la deuda de las comunidades autónomas.» I clar, nosaltres ens vam quedar gelats.

Però el més fort d'això és que allí apareixia la senyora Isabel Bonig, i a més ho feia contenta, somrient, com si això fóra un gran pas per als valencians i les valencianes. I clar, en el debat que vam tindre posteriorment va eixir el tema. I què va dir la senyora Bonig? Que això era mentira, que era una mala interpretació. Ho poden corroborar ací la resta de síndics que van estar en aquell debat.

Doncs bé, jo no sé en quina reunió va estar la senyora presidenta del Partit Popular, però ací la premsa... Ací tinc la nota de premsa original, que va enviar el Partit Popular en aquell moment, amb declaracions del coordinador general del Partit Popular a Espanya, subtítol, amb negreta i majúscules, compte: «Propuesta de financiación: no habrá quitas de la deuda. Fin de la cita.»

Senyor president, açò té un nom, açò es diu traïció a les aspiracions del poble valencià, traïció als interessos dels valencians i les valencianes. (*Aplaudiments*) I és molt trist. És molt trist, perquè en octubre de 2015 tots els grups parlamentaris d'estes Corts varen signar una declaració institucional unànime, que reclamava, entre altres coses, que

se'ns compensara el deute adquirit per l'infr finançament històric.

Ara sabem que això era una trampa, i la trampa és que ací diuen una cosa, a Madrid diuen una altra, i es pensen que la gent ací no s'assabenta. Però no és així, hi ha gent cansada de tantes mentires. I és que a més no és la primera vegada. És una cosa que vivim continuament, és un *déjà vu* constant. El senyor Albert Rivera ja ha dit en diverses ocasions que no vol compensar eixe deute del govern central amb els valencians i les valencianes.

Ho va dir en febrer de 2016. Una nota de premsa deia: «Ciudadanos niega en Madrid lo que pidió en Valencia. El partido de Rivera rechaza reclamar la deuda histórica de financiación, tras haber firmado una resolución en ese sentido en Les Corts.» Senyor president, jo no sé a vosté, però a mi cada vegada més difícil diferenciar entre Ciudadanos i el Partit Popular, entre el Partit Popular i Ciudadanos. (*Aplaudiments*)

Pel carrer ja es parla de *populanos*, es parla de *populanos*, com el nou gran partit de la dreta. I sembla que sí, que han entrat en competició, una competició per a vore qui dels dos perjudica més els interessos dels valencians i les valencianes. (*Aplaudiments*) En el deute, per exemple.

Senyor president, quan es parla del deute històric, parlem dels diners nostres que el govern central ha destinat a altres coses. Es parla, quan parlem del finançament, de la causa principal del nostre endeutament. No només som el territori més endeutat, sinó que a més destinem u de cada quatre euros del nostre pressupost a pagar eixe deute.

I no demanem que se'ns compense el deute generat per la incompetència i la nefasta gestió del Partit Popular. Eixe el pagarem tots els valencians i valencianes, encara que el deurien pagar ells. No demanem que se'ns compense pel deute generat per la corrupció del Partit Popular. Eixe l'han de pagar els corruptes. Estem demanant únicament el deute generat per dècades de finançament injust.

Ho explicava molt bé el senyor Salvador Navarro en un article este cap de setmana, del diumenge. El risc moral no és compensar el deute valencià. El risc moral és condemnar els nostres fills i filles a pagar eixe deute amb més impostos i pitjors serveis. És immoral que el Govern d'Espanya, sabent i reconeixent que som el territori pitjor finançat de l'estat no fiquen les mesures per acabar amb eixe infr finançament.

Necessitem diners per a sanitat, per a les llistes d'espera, per a educació, per a la dependència, per a polítiques actives d'ocupació, per a vivenda, per a invertir en el que no inverteix el senyor Rajoy. Ens juguem molt, senyor president, i li dic una cosa perquè conste en acta: des de Compromís no hem donat ni donem ni donarem mai suport a un nou sistema de finançament que no contemple la compensació del deute dels valencians i les valencianes, que no ens retorne fins a l'últim euro que ens han furtat.

El que esperem...

El senyor president:

Senyoria.

El senyor Ferri Fayos:

...del grup *populanos*, el que espera la ciutadania, és menys bla-bla-bla i més toc-toc-toc. Que paguen. Senyor Rajoy, senyor Rivera, paguen el deute. Primer avís.

Moltes gràcies. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Moltes gràcies, senyoria.

Un segon, president.

Senyora Bonig, per a què demana vosté la paraula?

La senyora Bonig Trigueros:

Gracias, señor presidente...

El senyor president:

No, no, no, per a què demana vosté la paraula? (*Remors*)

La senyora Bonig Trigueros:

Sí, señor presidente, ¿puede...? Ahora voy. Por el artículo 69.1. Se han vertido alusiones que son inexactitudes e implican un juicio de valor respecto de mi persona y de mi conducta.

El senyor president:

Senyora Bonig, no n'hi ha... He escoltat... Senyor... No. Senyora, senyora Bonig, no hi ha hagut cap al·lusió, perquè no s'ha referit a la seua persona (*protestes*), sinó a les polítiques... Senyora Bonig i senyors del Grup Popular! Estic ja cansat, i crec que ja és una tàctica del grup, de les reiterades interrupcions als oradors d'este hemicicle. (*Aplaudiments*) I mentres jo estiga en l'ús de la paraula, vostés estaran callats.

Senyor Betoret... Senyor Betoret, que no està vosté en l'ús de la paraula. Ahir, en estes Corts, se va dir una expressió, «intervención barriobajera», i no va passar res. I l'explicació que ha fet el senyor Ferri és perfectament decorosa i en clau política. (*Aplaudiments*) Per tant, no té vosté l'ús de la paraula. I anem a continuar la sessió de control.

Senyor president, té vosté la paraula. (*Protestes i aplaudiments*) Senyora Bonig, no vaig a consentir que interrompa continuament les sessions plenàries. Ja està bé, que ja mos coneguem. No vaig a consentir-ho. Senyor president, disculpe. Conteste al senyor Ferri, per favor.

El senyor president del Consell:

Moltes gràcies, senyor president.

Senyor Ferri, el que vosté ha dit fa un moment s'ha plasmat ara fa escassos minuts en el Congrés dels Diputats. En el Congrés dels Diputats, ara fa escassos moments, s'ha votat aquella declaració que ací s'ha aprovat per unanimitat i hi ha hagut dos partits d'esta cambra –el Partido Popular i Ciudadanos– que s'han abstingut. (*Aplaudiments*) *No hay más preguntas, és a dir, es lo que hay.*

Mire, respecte a la qüestió que vosté planteja, jo crec que és evident que hi ha hagut des de fa massa temps eixa contaminació de la *partidització* en les institucions. I això es veu una vegada més. No és raonable que el ministre d'hisenda de tots els espanyols definisca la seua posició política i diga exactament el que va a fer en esta qüestió, que és una qüestió que afecta totes les comunitats autònomes, en la seu d'un partit polític.

Això és una qüestió que fa molts d'anys que hem patit. Eixa contaminació profunda de les institucions per la *partidització*. I crec que eixa és una mala dinàmica, i és una dinàmica que fa perdre credibilitat a les institucions. Però li vull dir una altra cosa, jo no sé..., perquè el senyor Montoro al paréixer, pel matí, va dir això, o segons va dir Feijóo va dir això. El senyor Feijóo va dir que el senyor Montoro havia dit això. Però per la vesprada, per la nit, a una ràdio va dir el contrari.

Què va dir el ministre? Doncs no ho sé. El que sí que sé en estos moments és que nosaltres el que estem exigint –com vosté ve a explicitar– és que es faça justícia amb els valencians. Nosaltres no volem que s'assimile la Comunitat Valenciana als incomplidors, perquè no ho som. Perquè si que és veritat que va haver-hi qui va incomplir amb els valencians i va malbaratat els recursos públics. I malauradament encara ara veem tot el que ha passat.

Però, això –com vosté ha dit– ja sabem que ho hem de pagar nosaltres. Però hi ha una part fonamental que no hem de pagar nosaltres, que és el deute que té el Govern d'Espanya amb la Comunitat Valenciana. És al revés, ells han de pagar el deute, no som nosaltres els que hem de pagar el deute. (*Aplaudiments*)

Crec que hi ha hagut moltes explicacions i molts articles. Però hi ha un article d'un catedràtic valencià que em pareix molt, molt clarivident, Joaquín Maudos que diu, l'altre dia en un diari del que s'anomena premsa espanyola, nacional: «Reparar la injusticia histórica reconocida en la infrafinanciación que llevamos sufriendo los valencianos desde hace demasiados años implica no solo reformar el sistema financiero, sino además condonar la deuda cuyo origen está en esa infrafinanciación. La injusticia persistirá si son las generaciones futuras de valencianos y valencianas las que tengan que asumir la carga de esa deuda en forma de mayores impuestos o menor estado del bienestar.»

Eixa és la qüestió. Eixa és la qüestió. No es tracta d'una condonació del deute com si fórem un país tercer, és que no és això. Es tracta simplement que es compense allò que ha estat l'infrafinançament i que passem comptes. Passem comptes de tant en tant, les societats passen comptes, doncs, passem comptes i liquidem. I liquidem. I eixa és la qüestió.

El problema és que algú vol plantejar esta qüestió del finançament des de la confrontació entre les comunitats

autònomes. I eixe és un error greu, perquè, efectivament, Espanya viu un moment d'un debat territorial en alguns casos extraordinàriament conflictiu. I nosaltres, els valencians, hem apostat per una via que no és la de la confrontació. Nosaltres hem abonat una via pel diàleg i per les solucions i per això anem a les institucions i demanem resposta a les institucions.

I anem a la conferència de presidents i demanem un nou model dins de la Constitució, complint la Constitució que ara s'incomplix. I després demanem comparèixer en el Senat. Per què? Perquè la Comissió General de Comunitats Autònomes del Senat en el moment en què n'hi ha la crisi territorial més important d'Espanya porta més d'un any sense reunir-se, perquè el Partit Popular ho està bloquejant. I això és irresponsable (*veus*) i és mentida; el PSOE ha demanat la convocatòria de la comissió general; no diguem més mentides que ja està bé pel dia. Avui ja ha tingut el seu punt de glòria. (*Aplaudiments*)

Mire, jo li dic que la solució efectivament és intentar utilitzar les institucions per a resoldre els problemes dels valencians i dels espanyols. I eixa és la manera en què nosaltres anem a continuar treballant sense la confrontació. Però, també li dic, sense no contestar el que són aberracions o el que són insults a la intel·ligència com la que va fer el president de Galícia, si nosaltres haguérem tingut el finançament de Galícia, ara tindriem 19.000 milions d'euros de deute. I si Galícia haguera tingut el finançament valencià, ara tindria més de quaranta-cinc mil milions d'euros de deute. Per tant, lliçons, poques.

Moltes gràcies. Continuarem lluitant pel finançament just dels valencians. (*Aplaudiments*)

El senyor president:

Moltes gràcies, president.

Senyories, continuem amb la sessió de control. Ara la pregunta que formula el síndic del Grup Podemos-Podem, senyor Estañ. Escoltarem amb silenci la intervenció del senyor Estañ, i respecte.

Senyor Estañ, té vosté la paraula.

El senyor Estañ García:

Sí, primero corroborar las dificultades de la señora Bonig para defender una quita, que fue evidente y notorio. (*Veus*) En segundo lugar... (*Protestes*)

El senyor president:

Senyor Estañ, faça vosté la pregunta.

El senyor Estañ García:

Sí, sí, sí. Voy a ello, voy a ello. (*Veus*)

Estamos viviendo en nuestra *comunitat* la normalización de dos hechos que ya son terribles por separado, pero cuya combinación es desastrosa para cualquier proyecto social. Y por eso hoy le preguntamos, ¿qué actuaciones ha previsto el Consell para combatir las consecuencias del aumento de la precariedad y de la subida del alquiler en la Comunitat Valenciana?

Gracias.

El senyor president:

Moltes gràcies, senyor Estañ.

És que no pot ser. (*Veus*) No.

Senyories, anem a continuar la sessió de control. (*Veus*) Senyora Bonig, no es preocupe vosté que si l'al·lusió o el comentari fóra indecorós jo seria el primer en... (*Veus*) (*Se sent una veu que diu: «Es inexacto, es inexacto.»*) Senyor... Senyories, estem en la sessió de control... (*Se sent una veu que diu: «Léete el reglamento, lista, lista. Léetelo.»*) Estem en la sessió de control, el senyor Estañ... (*Veus*)

Senyories... Senyoria, anem a continuar... (*Se sent una veu que diu: «Ya está bien, hombre.»*) El senyor Estañ ha fet una menció... (*Veus*) Ha fet una menció... (*Veus*) Senyories, he reiterat continuament des de la tribuna que s'han de dedicar a parlar sobre la qüestió. És una qüestió que s'incomplix sistemàticament per tots els diputats. El fet que es faça una menció no implica qüestió indecorosa i anem a continuar la sessió de control.

Senyor president, té vosté la paraula, senyoria.

El senyor president del Consell:

(*Inoïble*) ... empleo y la calidad del empleo, las condiciones de trabajo son la primera preocupación de La Generalitat. Y permítame que empiece recordando una reflexión que le escuché hace muchos años en una clase a Ernest Lluch. Decía que la peor precariedad laboral que existe es no tener trabajo. La falta de trabajo es, sin duda, lo que más influye en las desigualdades; en definitiva, es lo que más limita la posibilidad –como usted decía– de tener un propio proyecto de vida.

Los datos nos permiten ser moderadamente optimistas. Desde luego no triunfalistas. 2017 finalizó con cerca de ciento noventa mil valencianos y valencianas más trabajando que al inicio de la legislatura. Somos una de las comunidades autónomas líderes en la creación de empleo. Pero –como usted ha dicho bien– tenemos que mejorar sobre todo la calidad del trabajo que todavía es muy insuficiente.

Las causas de la precariedad laboral a mi parecer son dos. Primero las propias debilidades de nuestro sistema productivo y también la reforma laboral que hizo el Partido Popular sin ningún consenso. Ante esto, ¿qué podemos hacer desde La Generalitat? Primero, generar y favorecer un escenario para el crecimiento. Y eso es que lo ha hecho La Generalitat: estabilidad, honradez y diálogo. Un diálogo permanente con